

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพโดย มีวัตถุประสงค์ เพื่อเพื่อพัฒนารูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ผู้วิจัยกำหนดสมมุติฐานการวิจัยว่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 414 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวนสถานศึกษาละ 2 คนคือ ผู้อำนวยการและครูผู้สอน รวมจำนวน 828คน ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรเป็นผู้ตั้งชื่อหนังสือเรียน“การเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร (Organization Efficiency) รหัส 3000-0102 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2546 สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมอาชีวฯ ปีที่พิมพ์ 2547 โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะในปีการศึกษา 2555 และเลือกครูผู้สอนเป็นตัวแทนประชากรเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม รวมจำนวน 360 สถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบถาม และการรับรู้ความสามารถรวมของครู ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม ครู เกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ความผูกพันของครู และการรับรู้ความสามารถรวมของครู ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบวัดการรับรู้เชิงพฤติกรรมตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า ๕ ระดับ ฉบับที่ 3 แบบสอบถามครูเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบถาม ระดับอิทธิพลที่มีต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านความผูกพันของครู และด้านการรับรู้ความสามารถรวมของครู

การหาคุณภาพเครื่องมือพบว่าแบบสอบถามทุกชุดมีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 และมีค่าความเที่ยงตามลำดับดังนี้แบบสอบถามการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .985 การรับรู้ความสามารถรวมของครูเท่ากับ .894 และความผูกพันของครูมีค่าความเที่ยง

เท่ากับ .962 จากนั้นจึงวิเคราะห์การแจกแจงของข้อมูล โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนซี (Z-score) วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.52 และประเมินความสอดคล้องของโมเดล โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือค่าสถิติไค-สแควร์ ดัชนี RMSEA , GFI , AGFI , SRMR และค่าขนาดตัวอย่างวิกฤติ CN การปรับแก้รูปแบบโดยพิจารณาจากค่าดัชนีการปรับแก้จาก TD , TE และ TH แบบสอบถามฉบับที่ 3 ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS for Windows Version 11.5) เพื่อหาค่าสถิติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่ม และนำมาจัดลำดับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ และการแปลความหมายของข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์

5.1.1.1 การวิเคราะห์การแจกแจงของข้อมูล พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่มีค่าคะแนน ซี แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่ ไม่แจกแจงเป็นปกติ หลังการแปลงข้อมูลด้วยวิธี Normal Scores พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าคะแนนซี สำหรับทดสอบสมมติฐานความเบ้ และความโด่งแตกต่างจากศูนย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าคะแนนของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีการแจกแจงแบบปกติ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ

5.1.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ทั้งหมด จำนวน 10 ตัว ซึ่งเป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝง จำนวน 4 ตัว เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้แก่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) ความผูกพันของครู (TC) และประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ (ESVA) ผลการวิเคราะห์ พบว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.145 ถึง 0.839 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ลักษณะความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีสัมพันธ์กันในตัวแปรแฝงเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สูงสุด ได้แก่ การเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการรู้โดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง (DEL) กับ การเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกสอนโดยผู้เรียนไม่ได้สนใจอยากรู้มาก่อน (IEL) ในตัวแปรแฝงการเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.791 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ ความผูกพันต่อวิชาชีพครู (TP) กับความผูกพันต่อสถานศึกษา (TS) ในตัวแปรแฝงความผูกพันของครู (TC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.514

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่สัมพันธ์กันกับตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงอื่น คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (TSL) กับ ความผูกพันต่อวิชาชีพครู (TP) มีค่าความสัมพันธ์ 0.659 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ การประเมินความสามารถทางการสอนของกลุ่ม (ATC) กับ ความรู้ของผู้เรียน (KL) มีค่าความสัมพันธ์ 0.145

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในตัวแปรแฝงประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพพัฒนัตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงอื่น ๆ พบว่า คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (TSL) กับทักษะของผู้เรียน (SK) มีค่าความสัมพันธ์ 0.507 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ การประเมินความสามารถทางการสอนของกลุ่ม (ATC) กับ ความรู้ของผู้เรียน (KL) มีค่าความสัมพันธ์ 0.145

จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ดังคำสถิติบรรยายตัวแปรที่นำเสนอแล้วนั้น สรุปได้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นต่อไปได้

5.1.1.3 การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างรูปแบบการวัดของตัวแปรแฝงภายนอกและรูปแบบการวัดของตัวแปรแฝงภายใน

1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 2 ตัว คือ การเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกสอนโดยผู้เรียนไม่ได้สนใจอยากรู้มาก่อน (IEL) การเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการรู้โดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง (DEL) ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีค่า ไค-สแควร์ (χ^2) = 8.93 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 7 ค่าความน่าจะเป็น (p) = 0.257 ค่าดัชนี GFI = 0.99 และ AGFI = 0.98 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า รูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวเป็นองค์ประกอบของตัวแปรการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นอย่างดี

2) การรับรู้ความสามารถรวมของครู วัดจากตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ การวิเคราะห์งานการสอน (ATT) และการประเมินความสามารถทางการสอนของกลุ่ม (ATC) ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 0.62 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 1 ค่าความน่าจะเป็น

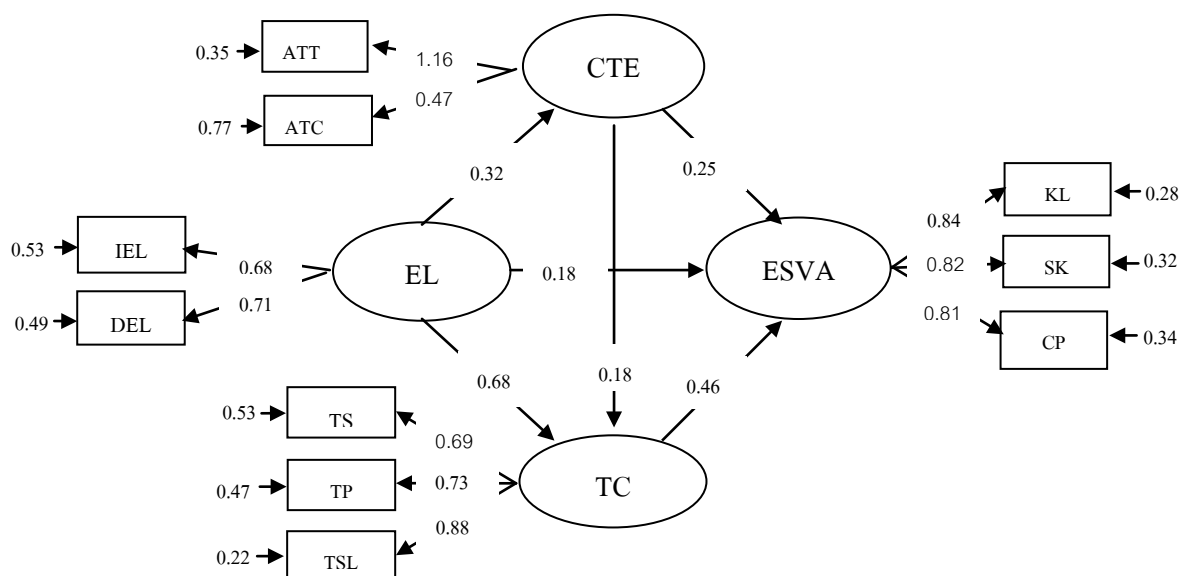
เป็น $(p) = 0.43$ ค่าดัชนี GFI = 1.00 ค่าดัชนี AGFI = 0.98 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า รูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 2 ตัวเป็นองค์ประกอบของตัวแปรการรับรู้ความสามารถรวมของครู ได้เป็นอย่างดี

3) ความผูกพันของครู (TC) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ความผูกพันต่อสถานศึกษา (TS) ความผูกพันต่อวิชาชีพครู (TP) และความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (TSL) ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 0.00 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 0 ค่าความน่าจะเป็น $(p) = 1.00$ ค่าดัชนี RMSEA = 0.000 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า รูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวเป็นองค์ประกอบของตัวแปรความผูกพันของครู ได้เป็นอย่างดี

4) ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ (ESVA) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้ของผู้เรียน (KL) ทักษะของผู้เรียน (SK) และสมรรถนะของผู้เรียน (CP) ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 0.00 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 0 ค่าความน่าจะเป็น $(p) = 1.00$ ค่าดัชนี RMSEA = 0.000 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า รูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวเป็นองค์ประกอบของตัวแปรประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพได้เป็นอย่างดี

5.1.2 ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5.1.2.1 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ

ภาพที่ 21 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างหลังปรับปรุงแบบ

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพประกอบด้วยตัวแปรแฝงจำนวน 4 ตัวแปร แยกเป็น ตัวแปรแฝงภายนอก คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) และตัวแปรแฝงภายใน คือ การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) ความผูกพันของครู (TC) และประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ (ESVA) รูปแบบสมมุติฐานมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) = 471.19 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 71 ค่าความน่าจะเป็น (p) = 0.00 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนี RMSEA = 0.106 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือจะต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05

ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) = 0.88 ซึ่งต่ำกว่า 0.90 และ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) = 0.82 ซึ่งต่ำกว่า 0.90 และค่าตัวอย่างวิกฤต (CN) = 109.29 ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 200 แสดงว่า รูปแบบตั้งต้นไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการปรับปรุงแบบ โดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนในการวัดมีความสัมพันธ์กันได้ตามคำแนะนำในดัชนีปรับโมเดล (Modification Indices) ของโปรแกรมลิสเรล โดยคำนึงถึงแนวคิดทฤษฎีประกอบในการปรับปรุงแบบ โดยปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ ได้แก่ TE จำนวน 11 เมทริกซ์ TH จำนวน 23 เมทริกซ์ และ TD จำนวน 7 เมทริกซ์ ภายหลังการปรับปรุงแบบ พบว่า รูปแบบสมมุติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งพิจารณาได้จาก ค่าสถิติที่ใช้วัดความกลมกลืนของรูปแบบ คือ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 23.46 ที่องศาอิสระ (df) 30 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.80 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนใน

การประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) = 0.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) = 0.99 สูงกว่า 0.90 และ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) = 0.98 สูงกว่า 0.90 ค่ารากที่สองของเศษเหลือที่ทำให้เป็นค่ามาตรฐาน (SRMR) = 0.021 ค่าตัวอย่างวิกฤต (CN) = 1062.41 ซึ่งมากกว่า 200 และค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ เท่ากับ 0.78 ค่าความคลาดเคลื่อนในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีค่าสูงสุด = 2.47 ซึ่งถือว่า รูปแบบสมมติฐาน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5.1.2.2 เส้นทางอิทธิพลขององค์ประกอบในรูปแบบโครงสร้าง (Structural Model) สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการ โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ ยิ่งตามลำดับขนาดอิทธิพลจากมากไปหาน้อยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) อิทธิพลทางตรง

(1) ความผูกพันของครู (TC) มีอิทธิพลทางตรงต่อ ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2) การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) มีอิทธิพลทางตรงต่อ ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.25 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) มีอิทธิพลทางตรงต่อ ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) อิทธิพลทางอ้อม

(1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อ ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพผ่านการรับรู้ความสามารถรวมของครูและความผูกพันของครู = 0.42 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2) การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อ ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพผ่านความผูกพันของครู = 0.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) อิทธิพลรวม

(1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2) ความผูกพันของครู (TC) มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(3) การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ = 0.33 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาจาก ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการโครงสร้างเชิงเส้นของ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพพบว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) สามารถอธิบาย การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) ได้ร้อยละ 10 การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) และการรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) สามารถร่วมกันอธิบาย ความผูกพันของครู (TC) ได้ร้อยละ 57 และ การเรียนรู้จากประสบการณ์ (EL) การรับรู้ความสามารถรวมของครู (CTE) และ ความผูกพันของครู (TC) สามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพได้ร้อยละ 55

5.1.3 พัฒนาข้อเสนอแนะทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์

ผลการพัฒนารูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการถามระดับอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพพบว่า ระดับอิทธิพลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพมีดังนี้

5.1.3.1 ระดับอิทธิพลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ และมีบางรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สาทิตวิธีการใช้ อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เช่น การใช้กล้องวิดีโอ การใช้เครื่องตัดต่อภาพ การใช้เครื่องควบคุมเสียงโดยครูเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ กับติดตาม จัดให้มีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ และให้ความรู้เรื่องการพูดในโอกาสต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนใช้สมาธิ พุคฺย จินตนาการ ลองผิดลองถูก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์ หรือทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีความสนใจคล้ายกัน อยู่ในระดับมาก และผู้เรียนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง อยู่ในระดับมากตามลำดับ

5.1.3.2 ระดับอิทธิพลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้านความผูกพันของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ครูยอมเหน็ดเหนื่อยเพื่อที่จะปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึงแม้จะมีปัญหามากมายภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูเห็นด้วยกับนโยบายและเป้าหมายและค่านิยมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ครูในสถานศึกษาทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้

สถานศึกษาประสบความสำเร็จ และครูจะไม่ท้อและพยายามร่วมกับเพื่อนแก้ปัญหาอย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมาก เช่นกันตามลำดับ

5.1.3.3 ระดับอิทธิพลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้านการรับรู้ความสามารถรวมของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาไม่สามารถจัดการกับเด็กที่ไม่ต้องการเรียนได้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูในสถานศึกษาของท่านคิดว่ายังมีเด็กบางคนที่ปัญหาที่ครูไม่สามารถจัดการได้ อยู่ในระดับมาก และครูมีการเตรียมการสอนในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการพัฒนาข้อเสนอแนะทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่ค้นพบสามารถสรุปได้ว่า ควรนำผลของการประเมินระดับอิทธิพลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพในการนำไปปฏิบัติของครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เพิ่มประสิทธิภาพ มาลำดับความสำคัญในการนำไปปฏิบัติโดยเรียงตามลำดับหัวข้อ และค่าเฉลี่ยความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) แนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์

(1) การเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกสอนโดยผู้เรียนไม่ได้สนใจอยากรู้มาก่อน

1. สาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เช่น การใช้กล้องวิดีโอ การใช้เครื่องตัดต่อภาพ การใช้เครื่องควบคุมเสียง โดยครูเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ กับติดตาม จัดให้มีการนำเสนอ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ และให้ความรู้เรื่องการพูดในโอกาสต่าง ๆ
3. ครูผู้สอนใช้สมาธิ พุศุข จินตนาการ ลองผิดลองถูกและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีความสนใจคล้ายกัน
4. ผู้เรียนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองซึ่งมีความหมายและมีความสำคัญกว่าการประเมิน โดยผู้อื่น
6. ครูผู้สอนค้นหาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่กระตุ้นพลังทางความคิดมากที่สุดให้เกิดขึ้น
7. ผู้เรียนร่วมกำหนดเป้าหมาย ประเมินความคืบหน้า รวมทั้งตั้งบรรทัดฐานคุณภาพผลงานการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองอย่างแท้จริง
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบวิธีการเรียนรู้รวมไปถึงร่วมตัดสินใจวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
9. ผู้เรียนเผชิญปัญหาจากประสบการณ์จริง ธรรมชาติของผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น

กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ค้นพบและหาทางออกให้แก่ปัญหาที่เกิดขึ้น

- 10 ในการอภิปรายผลครูจะชื่นชมและเสนอแนะข้อบกพร่องของผู้เรียนเพื่อแก้ไขในครั้งต่อไป
- 11 การจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบประสบการณ์จริงมีศักยภาพสำหรับผู้เรียนและผู้สอน
- 12 จัดการเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกสอน โดยผู้เรียนไม่ได้สนใจอยากรู้มาก่อน
- 13 บทบาทของผู้สอนคืออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนโดยวิธีการต่าง ๆ
- 14 การจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ผลดีมีความหมาย เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจอยากรู้อย่างแท้จริง
- 15 ครูผู้สอนควรให้เวลาที่เพียงพอแก่ผู้เรียนในการทำงาน

(2) การเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการรู้ โดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง

- 16 ครูผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน
- 17 ในการอภิปรายผลครูจะชื่นชมและเสนอแนะข้อบกพร่องของผู้เรียนเพื่อแก้ไขในครั้งต่อไป
- 18 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองจัดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจจะเป็น
- 19 การเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน
- 20 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดตัดสินใจสิ่งต่างๆด้วยตนเอง
- 21 ผู้สอนควรสังเกตหรือซักถามว่าผู้เรียนสนใจอยากรู้สิ่งใด จากนั้นจัดการเรียนการสอนให้เปิดกว้าง ยืดหยุ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนหรือทำกิจกรรมที่สนใจ
- 22 ผู้สอนมีหน้าที่กระตุ้นธรรมชาติความอยากรู้ของผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
- 23 จัดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการรู้โดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง
- 24 ครูผู้สอนไม่ควรครอบงำหรือคอยบอกความคิดผู้เรียน
- 25 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนรู้สิ่งที่สนใจ เขาจะเรียนรู้อย่างเต็มใจและมีความสุข
- 26 ในชั้นประยุกต์ใช้เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติผู้เรียนจะเกิดความรู้ใหม่ที่สมารถประยุกต์ใช้ในอนาคตต่อไป
- 27 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้และมีส่วนเลือกวิธีการเรียนรู้
- 28 ความรู้ที่ได้รับจากการลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จะมุ่งสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน
- 29 การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนการเรียนรู้ นับตั้งแต่มีส่วนร่วมตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้

**2) แนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วย
การเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านความผูกพันของครู**

(1) ความผูกพันต่อสถานศึกษา(Commitment to school)

- 30 ข้าพเจ้ายอมเหน็ดเหนื่อยเพื่อที่จะปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ประสบผล สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึงแม้จะมีปัญหามากมายภายในสถานศึกษาแห่งนี้
- 31 ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับนโยบายและเป้าหมายและค่านิยมของสถานศึกษา
- 32 ครูในสถานศึกษาทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ
- 33 ข้าพเจ้าก็จะไม่ท้อและพยายามร่วมกับเพื่อนแก้ปัญหาอย่างเต็มความสามารถ
- 34 ข้าพเจ้าปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพราะคิดเสมอว่าสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตข้าพเจ้า
- 35 ถึงแม้ว่าภาระงานจะมากขนาดไหนข้าพเจ้าก็ยินดีที่จะปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา
โดยไม่คิดที่จะย้ายไปที่อื่น

(2) ความผูกพันต่อวิชาชีพครู

- 36 ข้าพเจ้าไม่เคยคิดที่จะประกอบวิชาชีพอื่นแม้จะได้รับค่าตอบแทนที่มากกว่า
- 37 ข้าพเจ้าภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพครูของข้าพเจ้า
- 38 ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะทำงานหนักหาการทำงานของข้าพเจ้ามีส่วนทำให้วิชาชีพครูได้รับการยกย่อง
- 39 ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพครู
- 40 ข้าพเจ้าทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่ทุกครั้ง
- 41 ข้าพเจ้าและเพื่อนครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้รับการอบรมมา
ให้แก่นักเรียนและกันเสมอ
- 42 ข้าพเจ้าใช้ความรู้ที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูอย่างเต็มความสามารถและเต็มเวลา
- 43 ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนเป็นประจำ
- 44 ข้าพเจ้าเข้าร่วมการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทุกครั้งเพื่อนำมาพัฒนาวิชาชีพ
ของตน

(3) ความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

- 45 ข้าพเจ้าทำการวัดผลประเมินผลจากสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน
- 46 ข้าพเจ้าแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
- 47 ข้าพเจ้ามีความเชื่อเสมอว่าผู้เรียนของข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้ได้แม้ว่าพวกเขาจะมาจาก
ครอบครัวที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน

- 48 ข้าพเจ้าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 49 ข้าพเจ้านำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น
- 50 ข้าพเจ้าพยายามสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) แนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการรับรู้ความสามารถรวมของครู

(1) การวิเคราะห์งานการสอน

- 51 นักเรียนในสถานศึกษาของท่านมาเรียนด้วยความพร้อมที่จะเรียน
- 52 ครูในสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการช่วยเหลือและจัดการกับผู้เรียนที่มีปัญหาได้
- 53 ผู้เรียนในสถานศึกษาของท่านขาดแรงจูงใจภายในเกี่ยวกับการเรียนรู้สถานศึกษา
- 54 ครอบครัวของผู้เรียนในสถานศึกษาของท่านส่งเสริม สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 55 ครูในสถานศึกษาของท่านมีเทคนิควิธีสอนที่สามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้
- 56 สถานศึกษาขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนจึงทำให้ครูสอนด้วยความยากลำบาก
- 57 การแพร่ระบาดของสารเสพติดในชุมชนที่สถานศึกษาของท่านตั้งอยู่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้
- 58 สถานศึกษาของท่านจัดการเรียนรู้อยากลำบากกว่าสถานศึกษาอื่น เนื่องจากผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของตน
- 59 ครูในโรงเรียนของท่านต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียน
- 60 สถานศึกษาของท่านมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมและเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
- 61 ชุมชนที่สถานศึกษาท่านตั้งอยู่มีแหล่งเรียนรู้พร้อมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 62 ครูในสถานศึกษาของท่านขาดทักษะในการจัดการกับผู้เรียนที่มีปัญหาทางวินัย

(2) การประเมินความสามารถทางการสอนของกลุ่ม

- 63 ครูในสถานศึกษาของท่านไม่สามารถจัดการกับเด็กที่ไม่ต้องการเรียนได้
- 64 ครูในสถานศึกษาของท่านคิดว่ายังมีเด็กบางคนที่มีปัญหาที่ครูไม่สามารถจัดการได้
- 65 ครูในสถานศึกษาของท่านมีการเตรียมการสอนในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี
- 66 ครูในสถานศึกษาของท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคนิควิธีสอน
- 67 ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย
- 68 ครูในสถานศึกษาของท่านมีความเชื่ออย่างแท้จริงว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

- 69 ครูในสถานศึกษาของท่านมีความมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนได้
- 70 ครูในสถานศึกษาของท่านขาดทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความหมายแก่ผู้เรียน
- 71 ครูในสถานศึกษาของท่านปรับเปลี่ยนวิธีสอนแบบใหม่ เมื่อประเมินแล้วว่าเด็กไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน

5.1.4 ผลการประเมินรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน จำนวน 66 คน เพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด อายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีจำนวน 18 คน อายุ 41 -50 ปี 31 คน อายุสูงกว่า 51 ปี ขึ้นไป 17 คน ระดับการศึกษา ปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด 34 คน ปริญญาโท 30 คน ปริญญาเอก 2 คน ประเภทวิชาชีพศึกษกรมีจำนวนมากที่สุด 36 คน ประเภทวิชาคหกรรม 15 คน ประเภทวิชาชีพศิลปกรรม 7 คน ประเภทวิชาชีพการโรงแรมและการท่องเที่ยว 8 คน ประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปีมีจำนวนมากที่สุด 30 คน 6-10 ปี 18 คน ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป 18 คน

ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบที่นำไปปฏิบัติเพื่อยืนยัน ประสิทธิภาพของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี เพื่อเป็นตัวแทนสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ผลการประเมิน รูปแบบ จากการถามระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีลักษณะเป็นแบบส่วนประมาณ ค่า (Rating scale) 5 ระดับประกอบด้วย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ไปปฏิบัติ จำนวน 71 ข้อรวม 3 ด้านคือ ด้าน การเรียนรู้จากประสบการณ์ จำนวน 29 ข้อ ด้านความผูกพันของครูจำนวน 21 ข้อ ด้านการรับรู้ ความสามารถรวม ของครูจำนวน 21 ข้อ ผลปรากฏดังนี้

ระดับความเหมาะสมในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผล ของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ การจัด การเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากเกือบทุกตัว และ อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบประสบการณ์ จจริงมีศักยภาพสำหรับผู้เรียนและผู้สอน ครูผู้สอนค้นหาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่

กระตุ้นพลังทางความคิดมากที่สุดให้เกิดขึ้น และจัดการเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกสอนโดยผู้เรียนไม่ได้สนใจอยากรู้มาก่อนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากเกือบทุกตัวและอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนการเรียนรู้ นับตั้งแต่มีส่วนร่วมตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง จัดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ ก็จะเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบบประสบการณ์จริงมีศักยภาพสำหรับผู้เรียนและผู้สอน ครูผู้สอนค้นหาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่กระตุ้นพลังทางความคิดมากที่สุดให้เกิดขึ้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบวิธีการเรียนรู้รวมไปถึงร่วมตัดสินใจวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองซึ่งมีความหมายและมีความสำคัญกว่าการประเมินโดยผู้อื่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์และให้ความรู้เรื่องการพูดในโอกาสต่างๆ ในชั้นประยุกต์ใช้เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติ ผู้เรียนจะเกิดความรู้ใหม่ที่สามารถประยุกต์ใช้ในอนาคตต่อไป สาทิวิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การใช้กล้องวิดีโอ การใช้เครื่องตัดต่อภาพ การใช้เครื่องควบคุมเสียง โดยครูเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ กับติดตาม จัดให้มีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ผู้เรียนเผชิญปัญหาจากประสบการณ์ จริยธรรมชาติของผู้เรียนมีความอยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ค้นพบและหาทางออกให้แก่ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับความเหมาะสมในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ด้านความผูกพันของครูในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกตัว สำหรับความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากเกือบทุกตัวและอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ข้าพเจ้านำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ข้าพเจ้าจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพครู ข้าพเจ้ามีความเชื่อเสมอว่าผู้เรียนของข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้ได้แม้ว่าพวกเขาจะมาจากครอบครัวที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน ข้าพเจ้าภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพครูของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ข้าพเจ้าทำการวัดผลประเมินผลจากสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ข้าพเจ้าไม่เคยคิดที่จะประกอบวิชาชีพอื่นแม้จะได้รับค่าตอบแทนที่มากกว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับความเหมาะสมในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ด้านการรับรู้ความสามารถรวมของผู้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกตัว สำหรับความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการจัดการเรียนการสอน ตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากเกือบทุกตัวและอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ครูในสถาน-ศึกษาของท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย สถานศึกษาของท่านมีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่พร้อมและเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนของครู การแพร่ระบาดของสารเสพติดในชุมชนที่สถานศึกษาของท่านตั้งอยู่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ควรนำผลของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีความสำคัญในการนำไปปฏิบัติโดยเรียงตามลำดับหัวข้อ และค่าเฉลี่ยความสำคัญจากมากไปหาน้อย หรือตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

5.2 อภิปรายผล

จากข้อค้นพบในงานวิจัย สามารถนำข้อมูลมาประกอบการอภิปรายผลตามค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลได้ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพประกอบด้วย

5.2.1.1 การ เรียนรู้จากประสบการณ์ จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .60 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพผ่านการรับรู้ความสามารถรวมของครูและความผูกพันของครู เท่ากับ .18 และ .42 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับซึ่งผลการค้นพบดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพและเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูคิดนอกกรอบและ แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาโดยเฉพาะปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตน โดยใช้เทคนิควิธีที่แปลกใหม่ไปจากเดิม และกระตุ้นให้คณะครูมีพันธะสัญญากับเป้าหมายร่วมที่กลุ่มวางเอาไว้และร่วมกันแสวงหาวิธีการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน โดยแสดงออกให้ครูทราบว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังอย่างแรงกล้าว่าครูจะร่วมมือ

ร่วมกันสร้างสรรค์ผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย แต่ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนเองก็ต้องรู้จักและเข้าใจคณะครู โดยเข้าใจถึงความต้องการ ความถนัด จุดเด่น จุดด้อยของครูและให้ความช่วยเหลือครูแต่ละคนให้พัฒนาตน พัฒนางาน ตลอดจนมีความสุข ในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้ครูผู้ซึ่งทำงานร่วมกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนทุกวันได้เข้าใจความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มองเห็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานและเมื่อปฏิบัติงานก็ได้รับการเอื้ออำนวยความสะดวกทางสถานศึกษาจะทำให้ครูรู้สึกพึงพอใจและเกิดความผูกพันกับงาน กับวิชาชีพครูและผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในที่สุด

จากผลวิจัยพบว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์ มีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของผู้เรียน สาขาวิชาชีพประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอย่างสูงสุด เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ขอบข่าย ความหมายของคำว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์กว้างขวางมาก ทั้งในทางปฏิบัติและทฤษฎี ต่างมี มุมมองที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่แต่ละคนเผชิญอยู่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า “การ เรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) คือกระบวนการ สร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ ด้วยการนำเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาบูรณาการเพื่อสร้าง การเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้น” ทฤษฎีการ เรียนรู้หลายทฤษฎี ประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ เช่น ทฤษฎีของการเรียนรู้หลาย ทฤษฎีจากประสบการณ์ของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) หรือทฤษฎีของฌองเพียเจท์ (Jean Piaget) ซึ่งมีบทสรุปในงานวิจัยว่าพัฒนาการของมนุษย์นั้นมาจากการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวของเขาเอง อย่างไรก็ตามผู้ที่ถือว่าเป็นผู้นำซึ่งจุดประกายให้กำเนิดทฤษฎีการ เรียนรู้จากประสบการณ์ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ฌอง เพียเจท์ (Jean Piaget) เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) และเดวิด โคลบ (David Kolb) ต่อเนื่องกันมาตามลำดับ ความเชื่อของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ในเรื่อง “Learning by doing” “หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง” เป็น วลีที่ถูกอ้างอิงอย่างแพร่หลายในหมู่นักการศึกษา เขาได้เสนอแนวคิดที่ว่า “เหตุการณ์ต่าง ๆ ย่อมเกิด และดำเนินอยู่แน่นอน แต่สิ่งที่เราจะต้องคำนึงถึง คือความหมายที่แฝงอยู่ในสิ่งนั้นนั่นเอง เขา ชี้ให้เห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่มนุษย์มีอยู่อย่างหลากหลายแตกต่างกันและสนับสนุน ความคิดของนักการศึกษาที่ว่าประสบการณ์นั้นไม่สำคัญเท่ากับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง จาก ประสบการณ์นั้น ๆ เลวิน (Kurt Lewin) มีความคิดคล้ายๆกับ ดิวอี้ (John, Dewey) เขาเชื่อว่า ประสบการณ์จะนำไปสู่การเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อเราเข้าใจความหมายของประสบการณ์นั้น และ สามารถนำออกไปใช้ในการพัฒนาตนเองหรือกลุ่มจะต้องมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่างมาสนับสนุน ให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้น

ในขณะที่มีการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น งาน ของโคลบและฟราย (Kolb and Fry. 1971; 1975; 1984) ก็เป็นที่นิยมใช้อ้างอิงถึงในการอภิปรายถึง

ประเด็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ โคลบ และฟราย (Kolb and Fry, 1975) ระบุในผลการวิจัยว่า ขณะที่ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนถนัด และการเรียนรู้ก็จะเริ่มจากจุดนั้น แต่ผู้ใหญ่ก็จะใช้รูปแบบการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบแม้ว่าจะไม่มากหรือได้ผลเท่ากับแบบที่ตนเองถนัดจากข้อคิดเห็นของนักทฤษฎีดังกล่าวนี้ สรุปว่าการเรียนรู้เกิดเป็นวงจรต่อเนื่อง โดยผู้เรียนจะเคลื่อนจากการรับรู้ หรือการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด กิจกรรมบางอย่างก็เป็นที่ชื่นชอบบ้างก็ถูกละเลยไม่มีใครสนใจเอาใจใส่และโคลบ และฟราย (Kolb and Fry) ได้คิดค้นวงจรการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ข้ออภิปราย และคาร์ล โรเจอร์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาชาวอเมริกันเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และการเรียนรู้จะได้ผลดีหากการเรียนรู้นั้นมีความหมาย หรือเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสนใจอยากรู้อย่างแท้จริง และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจก็จะเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน

5.2.1.2 ปัจจัยความผูกพันของครู (Teacher commitment) จากผลการวิจัยพบว่า ความผูกพันของครูมีอิทธิพลตรงต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสูงกว่าตัวแปรอื่น ๆ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จากข้อค้นพบนี้อธิบายได้ว่า ความผูกพันของครูซึ่งประกอบไปด้วย ความผูกพันต่อสถานศึกษา ความผูกพันต่อวิชาชีพ และความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นพฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อผู้เรียนในทุก ๆ วันที่มีการเรียนการสอน การที่ครูมีความรักความเข้าใจในตัวลูกศิษย์ทุก ๆ คน โดยไม่มีอคติไม่ลำเอียงว่า ลูกศิษย์จะมีสถานภาพในสังคมเป็นอย่างไร มีฐานะยากจนหรือ ร่ำรวย เป็นเด็กเรียนเก่งหรือมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้เช่น อยู่ในกลุ่มเรียนช้าหรือเป็นเด็กที่ขาดความสามารถทางการเรียนรู้ (Learning disability) แต่ครูก็จะพยายามคิดหาวิธีการสอนที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละคน เพื่อพัฒนาพวกเขาให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพที่เขามีอยู่ การที่ครูมีความผูกพันกับการเรียนรู้ของผู้เรียนก็จะทำให้ครูจะอุทิศทุ่มเทเวลาในการสอน และดูแลห่วงใยทุกข์สุขของผู้เรียน จากพฤติกรรมดังกล่าวมาแล้ว ก็จะทำให้ผู้เรียนซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับครูทุกวัน รับรู้และเข้าถึงความห่วงใยของครูที่มีต่อตนเอง เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาและมีความต้องการมาเรียนทุกวันและยังการสอนของครูที่ไม่ตึงเครียด ไม่น่าเบื่อหน่าย ก็จะช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจอยากจะเรียนให้ได้ดีที่สุด

ประการต่อมา คือความผูกพันต่อวิชาชีพ การที่ครูมีความผูกพันต่อวิชาชีพ ทำให้ครูรักและภาคภูมิใจในอาชีพของตน ครูจะชอบสอนและชอบแสวงหาข้อมูลความรู้ที่แปลกใหม่ ทันสมัย มาใช้ในการเรียนการสอน ครูจะเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงความรู้ตัวเองให้ทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์เสมอ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนก็就会有ความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ จึงทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน

การปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้และส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพในที่สุด

ประการสุดท้ายคือความผูกพันต่อสถานศึกษา เป็นความผูกพันที่ขยายผลจากห้องเรียนจากผู้เรียน และจากอาชีพการสอน มาเป็นความผูกพันต่อเพื่อนร่วมงานคือคณะครูในสถานศึกษา ครูจะทำงานกับเพื่อนครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา จะอุทิศและทุ่มเทให้กับการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพและมีความรักและความภาคภูมิใจกับสถานศึกษา มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) ถ้าครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาแล้วครูก็จะทำทุกอย่างเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ดังนั้น ครูที่มีความผูกพันต่อสถานศึกษา ต่อวิชาชีพครู และต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงก็จะแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากครูที่มีความผูกพันต่ำ และเมื่อใดก็ตามที่ครูมีความผูกพันต่อสถานศึกษา ต่อวิชาชีพครูและต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพเพิ่มตามไปด้วยนอกจากนี้เมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นย่อมเป็นรางวัลทางใจ (psychic reward) แก่ครูทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความมั่นใจในความสามารถส่วนตนและเชื่อมั่นในความสามารถรวมของกลุ่มครูด้วยกัน เมื่อครูรับรู้ความสามารถรวมของครูทั้งสถานศึกษาเพิ่มขึ้น ก็ย่อมทำให้ครูผูกพันต่อสถานศึกษา ต่อวิชาชีพครู และต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางวิชาการในที่สุด สอดคล้องกับ Ross & Gray (2004) ที่ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและความผูกพันของครูต่อค่านิยมขององค์กร โดยมีการรับรู้ความสามารถรวมของครูเป็นตัวแปรขั้นกลาง ผลการวิจัยสรุปได้ว่ามีอิทธิพลตรงต่อความผูกพันของครูต่อสถานศึกษา และยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความผูกพันของครูผ่านการรับรู้ความสามารถรวมของครูและในงานวิจัยเดียวกันยังพบว่าการรับรู้ความสามารถรวมของครู ซึ่งเป็นตัวแปรขั้นกลางมีอิทธิพลทางตรงต่อความผูกพันของครูด้วยเช่นกัน โดยมีอิทธิพลตรงต่อความผูกพันต่อ พันธกิจของสถานศึกษา และมีความผูกพันต่อวิชาชีพครู เช่นเดียวกันกับ Kushman (1992) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันของครูต่อสถานศึกษา และความผูกพันของครูต่อความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสถานศึกษาประถมศึกษา และสถานศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 63 สถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความผูกพันของครูกับความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมาใช้เพราะสามารถทำให้ครูมีความผูกพัน โดยเฉพาะความผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อวิชาชีพครูและต่อสถานศึกษา เพิ่มขึ้นอันจะไปสู่เป้าหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษาในระยะที่สองนี้ คือการพัฒนาประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ

5.2.1.3 ปัจจัยการรับรู้ความสามารถรวมของครู (Collective teacher efficacy)

จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถรวมของครู ส่งอิทธิพลตรงต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .25 อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพโดยอ้อมผ่านความผูกพันของครู มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .08 และมีอิทธิพลรวมเท่ากับ .33 ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอีกตัวหนึ่ง จากข้อค้นพบนี้ สามารถอธิบายได้ว่า การรับรู้ความสามารถรวมของครูเป็นการรับรู้ถึงความสามารถในการวิเคราะห์งานการสอนว่า ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องการปัจจัยอะไรบ้าง และเมื่อเข้าใจเงื่อนไขตรงนี้แล้วก็จะได้จัดหาทรัพยากรซึ่งอาจจะเป็นสื่อวัสดุอุปกรณ์ หรือนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบผลสำเร็จและเมื่อวิเคราะห์พบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลหรือเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน ครูก็จะพยายามขจัดหรือจัดการปัญหาให้หมดสิ้นไป เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพในที่สุด ถ้าครูแต่ละคนในสถานศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์งานการสอนว่าประกอบไปด้วยปัจจัยสนับสนุนอะไรบ้าง และมีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรค ก็จะช่วยให้การรับรู้ความสามารถรวมของคณะครูในสถานศึกษานั้นสูงกว่าความสามารถรวมของครูในสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ขาดความสามารถในการวิเคราะห์ภาพรวมของงานการสอนได้ และการรับรู้ความสามารถรวมของครูยังเกี่ยวพันไปถึงความสามารถของครูในการประเมินความสามารถรวมด้านการสอนของคณะครูในสถานศึกษาด้วย ซึ่งถ้าครูในสถานศึกษามองไปที่ครูคนอื่น ๆ แล้วพบว่าเพื่อนครูในสถานศึกษาโดยรวมมีความสามารถทางด้านการสอน มีความทุ่มเทอุทิศตนในการสอน มีการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสอนโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่แปลกใหม่ก็จะทำให้ครูคนนั้นพยายามปรับปรุงตนเองให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นเพื่อปรับตัวเข้ากับคณะครูในสถานศึกษาให้ได้ หากครูมีความสามารถในการประเมินความสามารถรวมของกลุ่มซึ่งส่งผลกระทบต่อรับรู้ความสามารถรวมของครูทั้งสถานศึกษาสูงเท่าใด ก็ยังทำให้ ครูมีความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้นตามไปด้วย นั่นย่อมหมายถึงผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นด้วย และผลการปฏิบัติงานที่ดีก็วัดได้จากตัวบ่งชี้คือประสิทธิผลของผู้เรียนนั่นเอง

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่นำไปปฏิบัติเพื่อยืนยันประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี เพื่อเป็นตัวแทนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์อยู่ในระดับมากที่สุดและอยู่ในระดับมากเกือบทุก

แนวทางมีเพียง 2 แนวทางที่อยู่ในระดับปานกลางด้วยค่าเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง และด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ผู้วิจัยได้นำแนวทางของรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติ (Implementation) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ดี ถึงดีมาก เป็นไปตามสมมุติฐานตั้งต้นจากการวิจัยรายงานผลการจัดทำและการนำไปใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาธุรกิจบริการงานคหกรรม (2400-0106) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ควรนำผลของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพสำหรับวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ มาลำดับความสำคัญในการนำไปปฏิบัติโดยเรียงตามลำดับหัวข้อ และค่าเฉลี่ยความสำคัญจากมากไปหาน้อย หรือตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพดีขึ้นแล้วนั้น ก็ต้องพยายามสื่อสารให้ครูเกิดการรับรู้ความสามารถรวมของกลุ่มให้เกิดขึ้นให้ได้ เนื่องจากถ้าครูรับรู้ความสามารถรวมของครู มีความผูกพันต่อวิชาชีพ ต่อสถานศึกษา และต่อผู้เรียนทั้งสถานศึกษาแล้วก็จะส่งผลให้ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพได้ในที่สุดขณะเดียวกันประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพใดวิชาหนึ่งที่ถูกพัฒนาขึ้นด้วยรูปแบบของการวิจัยนี้ก็จะมีความโน้มที่จะพัฒนา ต่อ ๆ กันไปเนื่องจากทุกตัวแปรที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมสามารถที่ดึงออกมาจากภายในของครูได้ทุกคน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

5.3.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมสูงสุดต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพในภาพรวมและในแต่ละรายวิชา ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนการสอน จึงควรทำโปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์จากประสบการณ์

5.3.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ความผูกพันของครู มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลตรงสูงสุดต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพรองลงมาได้แก่ การรับรู้ความสามารถรวมของครู ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องตระหนักว่าประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพเป็นเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องเกิดจากทั้งครูและผู้บริหาร โดยผู้บริหารจะต้องหาแนวทางและเทคนิควิธีการที่จะทำให้ครูเกิดความผูกพันทั้งต่อสถานศึกษา ต่อวิชาชีพครูและต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้

ได้ และควรแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาความสามารถของครูให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสามารถของตน เพื่อนำไปสู่การรับรู้ความสามารถรวมของครูในที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการนำตัวแปรที่คาดว่าจะเป็สาเหตุของประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพจำนวน 3 ตัวแปรเท่านั้นมาศึกษา ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายได้เท่ากับ 0.55 แต่ประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพจะได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

5.3.2.2 ควรทำวิจัยความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายวิชานั้น ๆ อันจะนำมาสู่การพัฒนาประสิทธิผลของผู้เรียนสาขาวิชาชีพอันเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษา